

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto III.

V Ljubliani, dne 10. februarja 1927

Štev. 6

Kakteje kot sobni okrask

V nobeni stvari na svetu menda ni človek in njegovo čustvo vanje tako uprispodbijeno kakor v cveticah in zato jih tudi tako zelo ljubimo. Lepo cvetje človeka tolaži in mu daje pogum. Komu deklica rajše potoži svojo bol kakor svojim svetkam, o katerih je prepričana, da delijo njeno bol in tudi njeno srečo. Kaj je lepši simbol, prisposoba nedolžnost, kakor bel cvet, dočim nimamo lepše primer za vročo, žgočo ljubezen kakor rdeč, žareč nagelj. Vrtnica v popju je kakor mlado deklico, ko pa se njen cvet odpre in je v polni krasoti, se nam dozdeva, kakor bi pred nami stala mlada žena v svoji najlepši življenski dobi. Kateri ljubeči fant se ne raduje cvetic, ki mu jih je dala deklica in so mu gotovo dražje, kakor vsako drugo darilo. Ko pa pride jesen, ali ne čustvujemo s cveticami, ki rastejo na vrtni gredi in srce nas zaboli, ako pomislimo, da zna ponoči pasti slanica in pomoriti nežno cvetje. Pri rojstvu prinašajo materi in novorojenčku cvetje, kadar gre fantič na nabor, mu da deklica šopek. Fantič, ki prihaja iz planin, prinaša svoji dragi planinsko cvetje in ji s tem dokaže, da je tudi tam gori mislil nanjo. Na ženitovanju so vsi okinčani s cvetjem in nevesta navadno dolgo hrani šopek, ki ga je dobila pri poroki. In kadar otožno zapoje mrtvaški zvon, ko se človek za večno poslovi od svojih dragih, je prvo, da mu prinesejo cvetlice in polože ob njegovo mrtvaško posteljo. Posod nas spremljajo naše najdražje prijateljice cvetice. Prekrasne so v svojih neprisiljeno lepih oblikah in mnoge od njih razširjajo opojen vonj, ki je pač prijetnejši, kakor oni, raznih izumetničenih dišav.

Prav posebno nam pade v oči zadnje jesensko cvetje, s katerim čustvujemo, katero se nam smili, da umira pred svojo dozoritvijo in pa prvo pomladansko, ki nam vzbuja nade na lepše čase, na bližajočo se pomlad. — Še tako dolgočasno stanovanje oživimo in naredimo prijetno s cveticami, pa naj si bo z odtrganimi, shranjenimi v kozarcih ali za to posebno pripravljenih posodah, ali pa rastočih, usajenih v prsti. Kot sobno rastoče so pri nas zelo priljubljene v predpomlad cvetoče hiacinte in tulpe, za pozneje skozi vse leto cvetoče pelagone, nagelji, rožmarin, roženkraut in še nebroj drugih.

V zadnjem času pa so se pričeli zopet zelo zanimati za različne kakteje, ki so bile nekaj časa skoro pozabljene. Goje jih po cvetličnjakih in z njimi krasi čez poletje vrtove in tudi različne stavbe, mnogi pa jih imajo čez poletje na oknih v ziml pa za okras sob.

Kakteje gojimo radi izredno zanimivih oblik rastline in tudi radi lepega, pri nekaterih rastlinah dehtečega cvetja. Mnogo pa je tudi takih ljudi, ki nabirajo in vzgajajo kakteje radi posameznih redkosti; ti ljudje so podobni nabiralcem starih znamk in starega denarja.

Kakteje so naprodaj pri vrtnarjih, lahko pa jih vzgojimo tudi iz semen. Pri naročanju moramo vrtnarja opomniti, da nam da seme takih rastlin, ki ne potrebujejo posebno velike toplote in vlažnega zraka. Če kakteje vzgajamo iz semena, moramo pač precej dolgo čakati, navadno par let, predno cveto, drugih posebnih sitnosti ni pri gojenju omenjenih rastlin.

Najnavadnejši in najbolj znani so pri nas listovci, redkeje vidimo po oknih kačnike, stebričarje in ježevce. Listovci imajo mesnate, topo nazobčane liste, iz katerih poganjajo majhni rdeči alj rožnati cvetovi. Najcenejši so listovci z belimi, rumenimi, rdečimi, lilastimi, včasih celo z modrimi 20 do 30 cm širokimi zvončastimi cvetovi. Omenjene vrste cveto vsako leto in ne potrebujejo posebne nege. Potrebujejo dosti solnca in ne preveč vode. Čez zimo morajo imeti stalno po 10 stopinj toplote, kakor jo je pri nas tudi v naših kmečkih sobah. K vroči peči pa jih tudi ne smemo postavljati. Važno je, da kaktej preveč ne prestavljamo, ker drugače se lahko dogodi, da odpade popje pred cvetenjem. Kakor pri vseli ostalih rastlinah, je tudi pri kaktejih, da pred, med in takoj po cvetenju potrebujejo več vode, kot običajno.

Kačniki imajo dolga, rokam podobna stebila z majhnimi bodicami in rdeče cvetje. Med kačarje spada nebroj različnih vrst. V Mehiki rastejo v zapuščenih planotah kakteje kar divje kakor neke vrste osat in dosežejo izredno višičino, zrastejo do 20 m visoko. Ko steblo oleseni, ga Mehikanci uporabljajo namesto lesa. Baš iz srednje in južne Amerike imamo več sto raznih vrst kaktej, katere so spretni vrtnarji medsebojno križali in dosegli nad tisoč različnih kaktej. Kakteje pa tudi vzgojimo, ako odrežemo nov izrastek, ga pustimo na solncu, da se mu zasuši rana in ga potem vtaknemo v peščeno zemljo, kjer požene kmalu korenine. — Najobsežnejša je vrsta ježevcev, ki majo ime po svoji, ježu podobni obliki. Cvetijo navadno v petem letu ko dosežejo debelost jabolka. Njih bogato cvetje je izredno lepo. Na eni sami rastlini je včasih po več kot 20 cvetov. Tudi ta vrsta potrebuje mnogo solnca in miru. Ježevce prezimimo v svetlem prostoru, kjer ni preveč toplo in sicer okoli 6 stopinj. Pa tudi prilivati jim ni treba preveč, zadostuje jim enkrat na mesec, pač pa vse kakteje tupatam moramo očistiti prahu z mehkim čopičem.

Kadar postanejo kakteje velike se na njih pojavijo nova trupelca, nov naraščaj. Šele ko se rastlina postara, postane spodaj suha, takrat odstranimo nova trupelca in jih vsadimo, ko se jim je zacelila rana, kjer so bila odrezana. V lonček, kamor kakteje vsadimo, moramo na dno nasuti precej črepij, da se odteka voda.

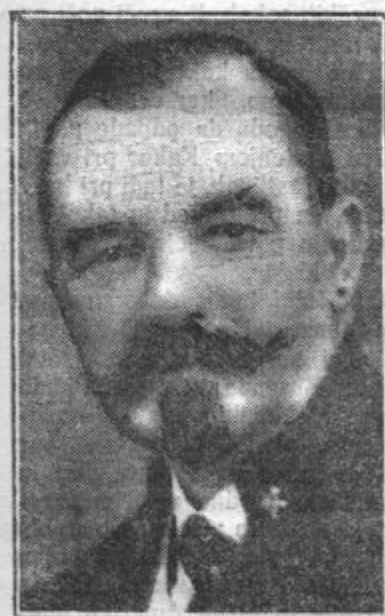
Tamburaški zbor naše mladinske organizacije »Edinosti« v Kamniku, ki skrbi za plemenito zabavo na društvenih prireditvah.

Fran Wiesthaler, vpokojeni gimnazijski ravnatelj in pisec velikega latinsko-slovenskega slovarja, je pred kratkim umrl v Ljubljani v visoki starosti.

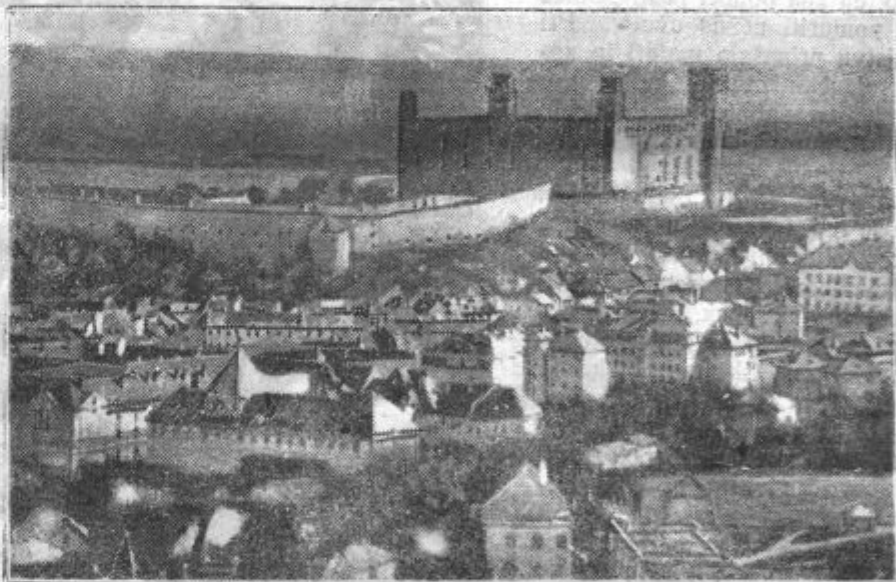

Levo:
Jugoslovenski prostovoljci pred vojašnico v Tomsku v Sibiriji.

Levo:

Jaroslav Špička, priljubljeni jamski upravnik državnega rudnika v Velenju, ki ga je 4. t. m. pri opravljanju službe zasula velika plast preмога. Poleg težkega jamskega dela se je kot navdušen Čeh udeleževal narodnega življenja in bil podstavek »Sokola« v Velenju.

Grad kralja Matjaža v Bratislavi, največjem češkoslovaškem mestu ob Donavi na madžarski meji.

Levo:
Skupina prostovoljcev Slovencev v Tomsku v Sibiriji, ki so se po največjih težavah iz Rusije vrnili skozi Sibirijo, Kitajsko in po morju v okolje Azije v domovino.

Desno:
Matija Jerin in njegova žena Neža roj. Novak sta te dni obhajala svojo zlato poroko v Polčah pri Begunjah na Gorenjskem. G. Jerin je rud. višji kopač v.p. in spada med naše najstarejše rudarje. Zaposlen je bil v Žrečah in v Podčetrtku.

Levo:

Koroški deželni glavar Šumi, rojen Slovenec, sedaj pa največji nasprotnik našega načoda, je zapleten v veliko korupcijsko afero in bo najbrže odstavljen.

Desno:

Učenci in učenke keramične šole v Ljubljani pri delu. Šola izdeluje najlepše izdelke lončarske obrti.

Levo:

Gotovi izdelki keramične šole v Ljubljani.

Desno:

Olga grofica Attems je bila radi svojih pustolovščin izgnana iz naše države in po odgonu poslana v Italijo. Družina grofov Attemsov, ki ima v Sloveniji velika posestva in gradove, pa sedaj noče nič vedeti o nji.

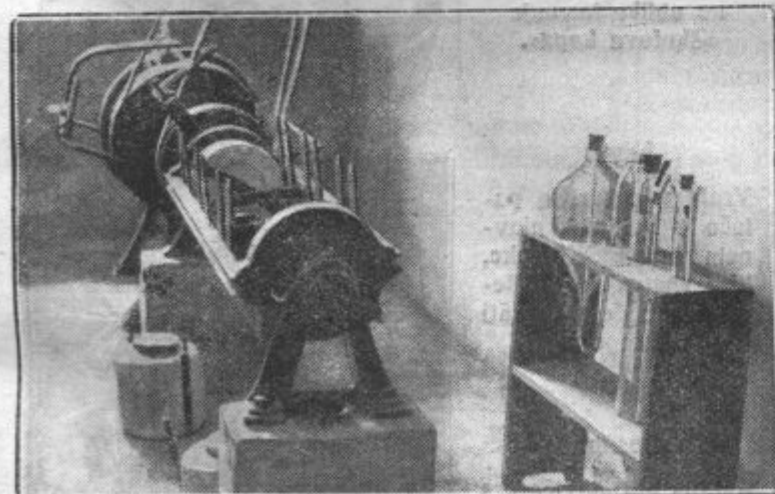
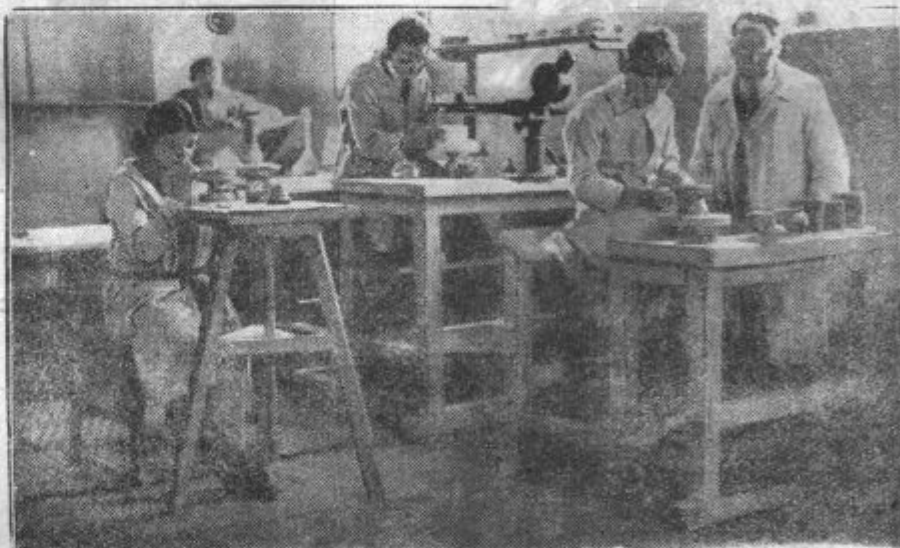

Desno:

Gojenci keramične šole pri izgotavljanju posode.

Levo:

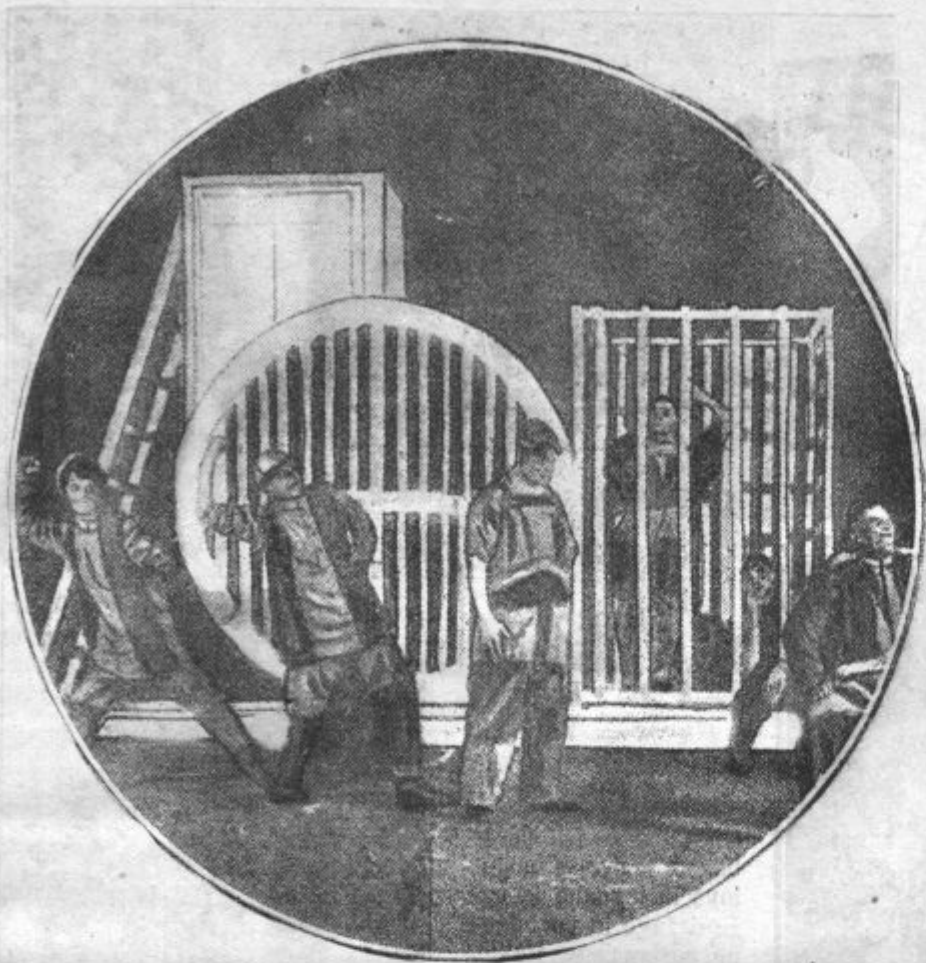
Ženski državni poslanec kavkaške republike Azerbejdžan v boljševiških sovjetih v Moskvi. Boljševiki so tudi ženam dali volilno pravico in je izvoljenih več poslanic.

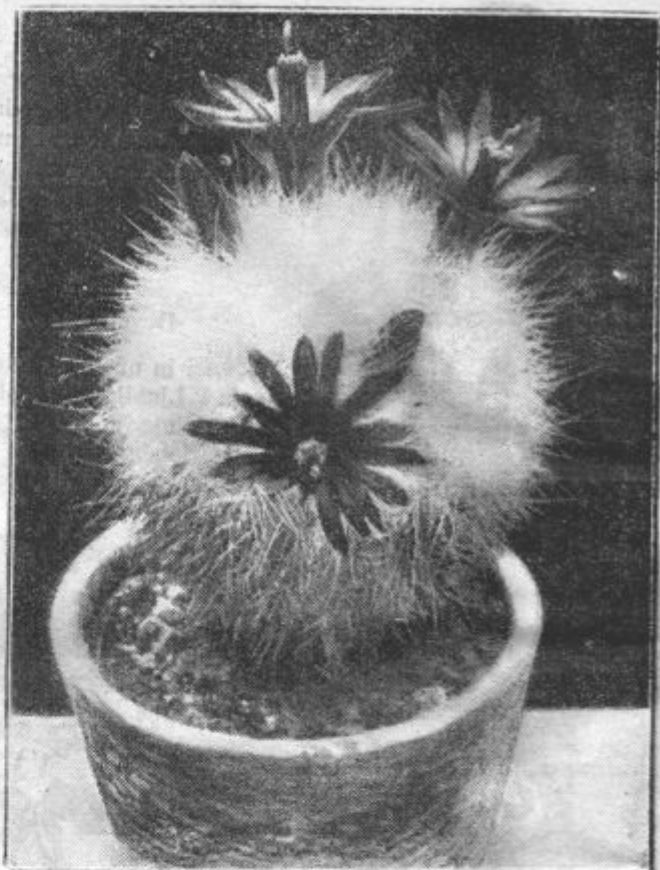
Na desni poslikovanje posod, na levi pa mlin za glazure, razne mase in barve v keramični šoli v Ljubljani

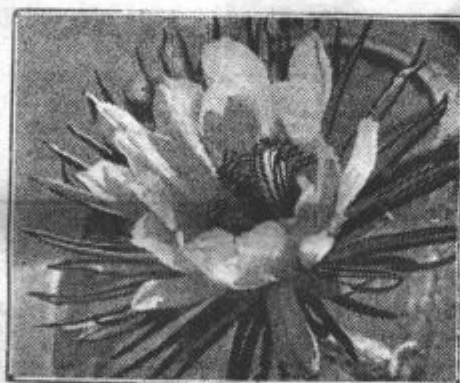
Prizor iz boljševiškega gledališča v Moskvi.

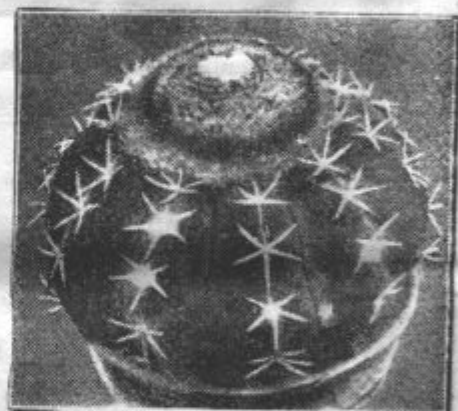
Kaktus-bradavičar, ki je posut s srebrno belimi bodicami, v cvetju.

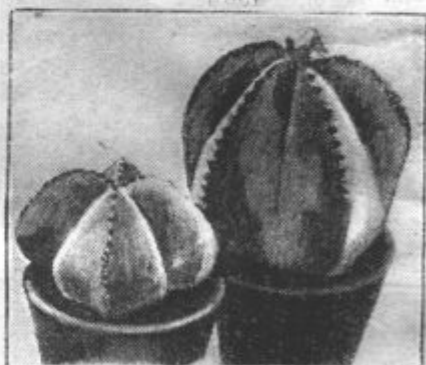
Kaktus »ježevce« s posebno močnimi, zavilnimi trni.

»Kraljica noči« imenovan kaktus, ki cvete belo-rumeno le eno noč.

Redek bučl podoben kaktus s pravilno razvrščenimi bodicami živorumene barve.

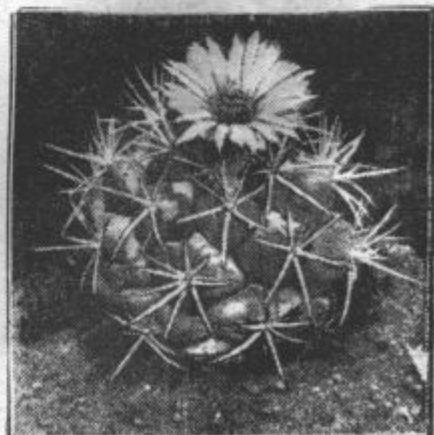

Desno:

Kaktus, ki se radi čudne oblike imenuje »škofova kapa«.

Levo:

Vrata v cesarsko palačo v Pekingju, glavnem mestu Kitajske, kjer zmagujejo boljševiki in hočejo izgnati Evropejce.

Desno:

Kaktus »bradavičar« s krasnim belim cvetom

